

inen työläisten järjestelmä, aikakausi, jolloin saattaisi ajatella ja nauttia luonnosta paljon enemmän kuin nyt näin kauhean rahan ja vallanhimon aikana. Kuitenkin täytyy nytkin ottaa elämästä nautintoa, minkä raatajan pieni lomahetki suo. Näin helteisinä kesäpäivinä Columbian virtava joki on kerrassa mainio paikka tässä Portlandin ympärillä jonne voi mennä nauttimaan luonnosta. Siellä viljeessä vedessä kellessä, virkistyy mielihän, se huuhtoo pois hetkeksi orjuuden tunteen ja tuntuu niinkuin tulisi karatukseksi ottamaan vastaan kaikki raatajalle koituvat tuuliset tuisut. Siellä santapenkeillä lolkollessa, kesäisen tuulen lempeästi hivellen vaatteista vapautettuja raajojaan, tuntuu niinkuin luonto kuiskaisi: kokoa vaan voimia itsellesi, sillä pian tulet voimasi tarvitsemaan, ettei silloin sortuisi kun sinua eniten kaivataan ja sitten — sitten — on koittava aika, jolloin on kesäinen nautintosiikin täydellinen.

A. O.

Vapaa asunto yksinäiselle naiselle tai pariskunnalle. Käykää katso-massa. 625 Emerson St.

WEST CONCORD, N. H.

Nyt ne taas tulee! — Ne ompeluseuran myyjäiset. Eikä niitä nyt jätetäkään pitämättä, vaikka olisi kaikki "emännätkin" lakossa, sillä niiden on lakko vielä suorittamatta. Sen sijaan kaikki toiset eri ammattitoissa olleet ovat ne jo suorittaneet, kivimiehet voitolla ja kutojat hyvin naurettavasti eivät pysyneet sovussa herrojen kanssa, vaikka ennen lakkoa aikaarellakin koittivat suosia saadakseen kunniaa muka. Ollisi ehkä siinä lakkoasiassakin se keino "tepsinyt" kuin olisivat suomalaisetkin pistäneet "korren porsaan suuhun", vaan se puhelto kun on aina esteenä. — Mutta niistä myyjäisistähän tässä olikin puhe. Niin, ne on päätetty nyt pitää viimeistään syyskuun 11 päivä, ellei ennemmin. Jos sattuu olemaan vapaita vuoroja haalilla, mutta silloin kumminkin ne pidetään. Silloin on jokainen tultava osalliseksi niistä suurista juhlista.

semurhen luku on 2771. Miehiä 1810 ja naisia 961. Vuoden ensimmäisellä kuudella kuukaudella tapahtui New Yorkissa 385 itsemurhaa. Tällä vuodella on itsemurhan luku 343, joista miehiä 234 ja naisia 109. Itsemurhan tehneistä oli liki kaksi kolmatta osaa kahdenkymmenen-viiden ja viidenkymmenen ikävuosien välillä. Itsemurhan tehneiden luku naisten keskuudessa on huomattavasti noussut. Ei siitä ole kauan kuin itsemurhan tehneiden luku naisten keskuudessa oli vaan yksi neljäsosa, mutta nyt niitä on jo yksi kolmasosa.

Mikään ei herätä niin suurta huomiota ja huolestumista kuin itsemurhat lasten keskuudessa. Maassa, joka yelpälee ihmiskuntaa parantavilla laitteillaan, on viimeisen viiden kuukauden ajalla 88 polkaa ja 137 tyttöä tehnyt itsemurhan. Lasten keskuudessa itsemurhan luku on lisääntynyt puolella verrattuna edellisen vuoden samojen kuukausien numeroihin. Keskimääräinen ikä pojilla on ollut 16 vuotta ja tytöillä 15. Nämä numerot osoittavat, että tottomuus on suuri naisten ja lasten keskuudessa. 225 lasta on kuuden kuukauden ajalla lopettanut elämänsä! Raportissa sanotaan lopussa, että muutama dollari olisi voinut pelastaa monta itsemurhan teosta. Siinä todetaan se, että puute enimmäkseen pakottaa ihmisiä tällaisiin epätoivoisiin tekoihin.

— Tahdotko tietää mitä työläisnaiset toimivat ja ajattelevat. — Tilaa Toveritar

Sieltä saa miehetkin itselleen mitä sopivimpia tavaroita. Ei tarvitse kotoa lähtessä laittaa "negaintakaan" kaulaansa, sillä niitakin kuin saa sieltä myyjäisistä. Ei nyt taida olla niitä joka miehelle, vaan sen sijaan on muita "yleishyödyllisiä" esineitä.

Ollisi suotavaa myös sekin, että jokainen huutaisi näitä tavaroita, se antaisi ompeluseuran naisille uutta intoa seuraavalla toimintakaudella.

Lähikyläläiset myös ottakaa tämä huomioonne ja saapukaa suurilla joukoilla. Sillä ohjelmaakaan ei ole sentään jätetty huomioon ottamatta, voitiin niistäkin vähän "vihjasta". Tervehdysnat, Anna Väänäselä, sekä nauruhermoja koskeva näyttökappale ja muuta ohjelmaa lisäksi. Kalkesta tästä nautinnosta pääsee jokainen nauttimaan — ajatelkaa — ihan vapaasti. Ei senttiäkään mene ovirahaa, niin kukapa sitä sitten kehtaa pois olla, kuin aina rahan edestäkin tulee haalilla käytyä. Tervetuloa! — A. K.

MINNEAPOLIS, MINN.

En ole pitkään aikaan nähnyt pienitään uutista täältä Minneapolista, vaikka vaan on yksi naisten äänenkannattaja tällä mantereella, nimittäin Toveritar, johon olisi kaikkien naisten velvollisuus aina joskus jokin rivi piirtää. Täälläkin on koko paljon suomalaisia, vaan toiminta on vähän laimeata näin kesän aikana. Meillä täällä eteläisessä kaupungin osassa on haaraosasto, johon kuuluu vaan viisitoista jäsentä. Kokouksia pidetään kahdesti kuussa ja osanotto on runsas jäsenlukuun katsottuna. Osasto velvoitti minun uutisia kirjottamaan tähän naisten lehteen.

Meillä oli kokous tämän kuun 4 päivänä, jossa päätettiin seuraavista asioista: Ensiksi osasto on luovuttanut Bendalin avustusrahaan 10 dollaria. Keräys tuotti 7 dollaria, joten yhteinen summa oli tältä pieneltä osastolta 17 dollaria. Miljoonamarkan komitea herätettiin myöskin toimimaan, sillä tämän osaston osuudesta puuttuu vielä jonkun verran. Ompeluseura päätettiin perustaa pohjoispuolen nältoverien kanssa, sillä yhteistoiminnan kautta saadaan ehkä jotain aikaan. Päätettiin hommata litamat, jonka hommaavat etelän ja pohjoisen osastot yhteisesti. Toivon menestystä kaikille yrityksille ja hauskaa kesää kaikille Toverittaren lukijoille. — Akka.

NORWOOD, MASS.

Mahtaa kohan se köyhälistön valankumous jo olla ohitse, vai onko se vielä hyvin kaukana, koska koko toiminta on niin laimeata. Tarkoitin toisitoiminta työväenliikkeen eteenpäin viemiseksi on käynyt täälläkin kovin taannuttavaksi. Mahtaneeko asianlaita olla samoin muiden paikkakuntien osastoissa, en tiedä. Mutta jos niin on, ei se ole kovin hyvä merkki. — Yhdistyksen jäsenluku vain tahtoo laskea ja nekin, jotka ovat jäseninä, ovat jäseninä useinkin vain sen takia, että yleinen mielipide pysyy kunnialistalla. Sillä sehän se pitäisi säilyttää, vaikka periaate kävelisi pelolla.

Olin tilaisuudessa seuraamaan toveritar Jenny Segerin luentoja. Sielläkin esimerkiksi sain tyhmään kallooni sen vakaumuksen, että vain harvat ovat ne janoavat, jotka haluavat juoda pisanan tietojen maljasta. — Se meidän naisväki se on varmaan tietoisia, eli päivävastoin, koska kokonaan unohtivat koko luennot — eikä siellä michiäkään ollut kuin ne "valitut".

Ensi-iltana toveritar Seger selosti naiskysymystä hyvin mielenkiintoisella ja valaisevalla tavalla, sekä lopuksi nuorison kasvatuksesta, toisena iltana oli puheenaheena yleis-Euroopan tilanne: kolmantena Amerikan työväenliike. Toveritar Jenny Seger luennoi tavalla, joka varmasti tempa-

TOVERITTAREN LEVITYS

NAISILLE AINOASTAAN:—

Lahjakirjaa "Erämaassa ja Maailmalla" ei myydä hinnalla eikä millään, kirjan saavat ainoastaan ne naiset (saimoin myös miehet) jotka tilaavat Toverittaren vuodeksi tai uudistavat tilauksensa vuodeksi. Kirjan on kirjoittanut Toverittaren nykyinen toimittaja tov. Helmi Mattson ja erikoissopimuksen mukaan ei kirjaa myydä, ainoastaan lahjapalkkiona Toverittaren tilaajille ja levittäjille.

Naiset, levittäkää omaa lehteänne. Toverittaren tilaus-hinta on \$1.50 vuosikerta.

Kaikki tilaukset ovat lähetettävät seuraavasti: Keskipiiristä Työmiehen konttoriin, itäpiiristä Raivaajan konttoriin, Canadasta Vapauden konttoriin ja lännellä suoraan Toverittaren konttoriin.

— Toverittaren levitysosasto. —

si kuulijat mukaansa. Ikävä vain, ettei yhdistyksen jäsenet ottaneet monilukuisemmin osaa näihin valistaviin tilaisuuksiin. Sellaisetkin henkilöt, jotka useampia vuosia, jopa kymmenenkin vuotta, ovat olleet mukana luokkataistelussa, näyttävät antavan palttua koko toiminnalle, sellaisia puhumattakaan, jotka jonkun vuoden ovat olleet nimellisesti mukana. Se on totta, että ihminen väsyä myös joskus, mutta se on valhetta, että siinä väsyä, jos joskus tulee kuulemman puhujaa tai ohjelmallisuuksiin. Se ainoastaan osottaa, millä asteella henkilö on luokkatietoisuudessa, sillä maan päällä ei löydy henkilöä, joka jo olisi kylliksi viisas, omaapa henkilö tuon viisautensa millä alalla tahansa. Lopuksi tähän kehotan vaan Norwoodin suomalaisia ottamaan asian todesta, se ei meinaa mitään kuka on se, joka niin sanoo, asia on sitenkin totta.

Näytelmäseura oli hommannut iltalatsun heinäkuun 31 p., sekä kenttäjuhlan elok. 1 p. "Turvan" farmille. Sää uhitteli meitä ihmislapsia sateen kanssa, mutta kun perille päästiin, eipäs vain uskaltanutkaan sataa. Yläpiirtin ukko tiesi kai hyvin, että nyt oli parhaat voimat liikkeellä, joten lienee parasta olla sävyisiä heitä kohtaan. Yleisöä oli kohtalaisen paljon, ottaen huomioon sen seikan, että ei kaikkien olekaan tapana käydä kenttäjuhlissa, eikä paljon muissakaan tilaisuuksissa. He ajattelevat ehkä niin: "Mitä rahaa, rahaa, se se kauntau, eikä muu mitään..."

Siellä kenttäjuhlissa, josta tässä edellä olen kerhtonut, oli kaikki muu hyvää eli siltä väliltä, mutta yhden ohjelmanumeron esittäjälle tahtoisin tehdä kysymyksen ja se on tämä: Mistä tämä kupleteeraaja on saanut tietää ja millainen on se ilmoittaja ollut, joka odottaa Suomesta muka "lahtareita", joiksi kupleteeraaja näitä nimitetään? Kulkaapas te, jotka juorujen jällessä kuljellette! Allekirjottanut tuntee tämän asian aivan tarkalleen, joten uskallan sanoa myöskin totuutta vaiheiden joukkoon. Paikakunnan suomalainen yleisö, olkoonpa se niin vallankumouksellista kuin onkin (jota se herra paratkoon ei ole), ei kuitenkaan voi niin ilkeästi syyttää ajaa tuntemattomien henkilöiden niskaan, jos vaan otettaisi totuus esille. Sillä henkilöitä, joita Suomesta "on tulossa", ei tarvitse tervehtii "lahtareina", sillä se on katkera valhe, jota asianomaiset eivät tule unohtamaan. Joidenkin henkilöiden tahallinen asiainväristely on ehkä pelannut huomattavaa osaa tässäkin asiassa. — Tyyne Mikkola.

CLEVELAND, OHIO.

Osastomme puolivuosis kokouksessa, joka pidettiin 18 ja 25 p:nä heinäkuun, kuultiin johtokunnan ja alaosastojen toimintakertomukset, jonka johdosta syntyi kova arvostelu. Arvostelu kohdistettiin tietysti johtok. joka ei ollut tarkoin valvonut osaston alaosastojen toimintaa. Lopuksi päätettiin antaa siitä muistutus johtokunnalle.

Virkailijain vaali kävi tällä kertaa nopeammin kuin muissa puolivuosis kokouksissa. Näytti vähän siltä kuin edeltäpäin jo olisi päätetty ottaa osaa toimintaan ja jättää vanhat toimitajat lepäämään, lieneekö se johtunut omantunnon vaivoista tai muista syistä, se jäi minulle vielä arvoitukseksi. Kirjeenvaihtajia valittiin 4, ja kaikki uusia. — Kokouksessa ei valittu Toverittarelle erityistä kirjeenvaihtajaa, kun ei kukaan ollut sitä halukas vastaanottamaan. Mutta kun sille jouduin tähän kirjeenvaihtajien koplaan, päättivät he kokouksessaan, että minun on toimitettava paikkakuntatouset erityisesti Toverittaren. Koetan tehdä parhaani, sen kuitenkin lupaan.

Kesä on houkutelut osastomme jäseniä luonnon helmaan. Niitä on lähtenyt useita eri suunnille. Enimmäkseen tuonne kuuluisaan "Synnin laaksoon", joten osastomme toimintakin on vähän laimeampaa. Toivottavasti taas kun saavutte kaupunkiin käytte uusilla voimilla sosialistiseen valistustyöhön.

Toveritar Tilda Kesti, joka on osastomme jäsenkirjuri, kehottaa niitä tovereita, jotka ovat rätissää, piestäymään hänen puheillaan, joka haalilla tai kotonaan 4108 Woodbine ave. Tietysti rahapussi mukana!

Miten ihanaa! "Lapset voivat ansaita rahaa" huudahtavat porvarilehdet. Ja miten herttaisesti nuo lapset hymyillen rientävät katukäärän ammulla kello 2 ajoissa sillä ajaakseen Rocky Riveriin, jossa sillalla farmarien autot varttovat heitä viedäkseen työhön farmeille poimimaan marjoja. Ja heille maksetaan 2c vartista. Näiden pikku työläisten ikä vaihtelee 4 vuodesta 12. Kuva oli myös lehdesä näistä lapsista, jotka olivat työhön matkalla. Ja keuhuttiin, että farmarit ovat erittäin tyytyväisiä näihin lapsuksiin, ne tekevät niin innoilla työtä. Eräs isompi lapsista oli jo 3 viikon työllä ansainnut 16 dollaria, mutta ei mainittu miten paljon tuollaiset 4-vuotiaat voivat ansaita — tällaisesta yötyöstä!

Ajatelkaa, miten ihana on sentään nykyinen yhteiskuntajärjestelmä! Nykyisin työläisnaiset ovat työttöminä suuret määrät täälläkin Clevelandissa. Työläisnaiset ovat koettaneet mennä työhön. Mutta nykyisin on vaikea saada sellaista työtä, josta saisi palkkaa sen verran, että se nykyisenä aikana riittäisi perheelle ruokarahaksi. Nyt huudetaan, että lähettäkää lapset työhön! Niitä voi jo lähettää työhön heti kun ovat vieraantuneet äitinsä rinnosta! Tässä näet kapitalistisen yhteiskunnan ihanan kukkaisen, lapsityön! Työläisnaiset, pysähtykää hetkeksi miettämään tätäkin tapahtumaa. Eikö meillä ole velvollisuus pelastaa lapsemme jo lapsuudesta näännyttä kapitalismin uhrilattarille. Heidän tähtensä pitää jotain tehdä. Me voimme ja meidän velvollisuus on se tehdä, liittymällä sosialistiaatteen puolesta taistelemaan ja sen päämäärän saavuttamiseksi. Silloin pelastamme lapsemme kapitalismin uhrilattarilta. Svea.